

[Viggo Starcke.]

kunnet give tilslutning til en devaluering af kronen på 30 pct. Dette alvorlige skridt vil måske være en fordel for visse erhvervsgrupper som produktions- og eksporterhverv, men det vil være meget alvorligt for den jævne befolkning, for forbrugere, lønmodtagere, rentemodtagere, sparere og det kornkøbende landbrug. Det vil bringe store forskydninger befolkningsgrupperne imellem.

En devaluering fjerner ikke årsagerne til den alvorlige situation. Vi mener, at man burde have benyttet lejligheden til at frigive valutahandelen og fjerne restriktionerne, så kronen kunne finde sit naturlige leje. Kronens værdi er et tillids-spørgsmål og afhænger i det lange løb af, hvor mange varer man kan købe for en krone.

Jeg har ladet mig sige, at den tidligere engelske premierminister, mr. Winston Churchill, med stor sindsro har erfaret, at Danmarks højtærede handelsminister kalder en frigivelse af valutaen for „uredelig agitation“. Så kan jeg vel også tillade mig at tage det med sindsro, så meget mere som folketingets højtærede næstformand, hr. Victor Larsen, tidligere overfor det ærede, men noget ivrige medlem hr. Axel Kristensen har påtalt udtalelsen „uredelig“ og sagt, at „udtrykket „uredelig“ kan ikke passere fra denne talerstol“. Man tør derfor måske gå ud fra, at den højtærede formand ikke vil indtage et andet standpunkt end næstformanden, blot fordi det er en socialdemokratisk minister, der anvender dette udtryk om mr. Winston Churchills og min politik. Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard vil jeg betragte som udenfor censur. Jeg kan altså svare den højtærede handelsminister på hans spørgsmål nr. 2, at vor agitation ikke er uredelig, men netop tilsigter en redelig pengepolitik, hvor kronens kurs er udtryk for dens reelle værdi og ikke en fiktiv, vilkårlig kronkurs.

Til den højtærede handelsministers spørgsmål nr. 1, om en fri valutakurspolitik ikke ville fremkalde et stærkere kronefald, vil jeg svare, at den højtærede handelsministers tankegang ikke er uredelig, men jeg tør måske driste mig til at bruge udtrykket: uuredelig, fordi, som den højtærede handelsminister godt ved, vor politik ikke gik

ud på at frigive kronen som isoleret foranstaltning, men gik ud på at frigive både kronen og erhvervslivet og afskaffe restriktionerne, og det er jo noget ganske andet og noget mere omfattende og konstruktivt.

Til den højtærede handelsministers spørgsmål nr. 3, om ikke store valutabeløb, hvis man gav importen og eksporten fri, da ville opluges og eksporten søge til svage valutamarkeder, så det blev svært at skaffe korn, foderstoffer og en lang række andre varer hjem til landet, skal jeg sige, at den højtærede handelsminister åbenbart forudsætter, at erhvervslivet ikke skulle kunne vurdere markederne og bedømme valutaen, hvis ikke det havde handelsministeren til at lære sig hvordan. Hvad skulle Danmark gøre uden Krag, må åbenbart være indtrykket af den højtærede handelsministers indstilling, men erfaringen har vist, at handelsmænd bedre kan bedømme forretningslivets sundhed og effektivitet end den højtærede handelsminister. De vil simpelthen købe, hvor det er fordelagtigt, og sælge, hvor det er fordelagtigt, hvilket både landet, forbrugerne og arbejderstanden også vil finde fordelagtigt, vel at mærke, hvis valutakursen er fri.

Den højtærede handelsminister mener åbenbart, at vi bringer vor betalingsbalance i fare, fordi en friere udenrigshandel ville skaffe os gæld i samfundsmæssigt set værdifulde valutaer og tilgodehavender i valutaer, der samfundsmæssigt set er mindre værdifulde eller uanvendelige. Det er, hvad ministeren mener med, at eksporten vil søge hen på lande, hvor fortjenesten angivet i kroner er høj. Dette synspunkt kan ikke bestrides, så længe man ved devalueringen ser bort fra de enkelte fremmede valutaers indre reelle værdi. Men det er jo netop det, som vi fra vor side bebrejder den høje regering, at den har gjort. Vi ønskede, at kronen skulle finde sin egen kurs. Det vil sige, at vi gennem vor kursansættelse skulle lade det komme til udtryk, at nogle landes valuta var mindre værdifuld set fra et dansk synspunkt. Det vil sige, at for de lande, hvor man kunne frygte, at eksporten ville søge hen under friere forhold, skulle valutaen være sat lavere, altså den danske krone højere i forhold til deres, at udenrigshandelen ikke skulle søge kursfordele, men reelle fordele ved